

HISTORIA@TEORIA

HISTORIA@TEORIA

2017/2(4)

ISSN 2450-8047

4

O HISTORII HISTORIOGRAFII
część 2

REDAKTORZY TOMU
MARIA SOLARSKA
VIOLETTA JULKOWSKA
MACIEJ BUGAJEWSKI

Rada naukowa

prof. dr hab. Krzysztof Pietkiewicz (Poznań) – przewodniczący, prof. Pál Attila Illes (Budapeszt),
dr hab. Konstantin Jerusalimsky (Moskwa), dr hab., prof. UAM Violetta Julkowska (Poznań),
dr hab. prof. UAM Piotr Kraszewski (Poznań), prof. dr hab. Waldemar Łazuga (Poznań),
dr hab. prof. UŚ Dorota Malczewska-Pawelec (Katowice), prof. dr hab. Krzysztof Mikulski (Toruń),
prof. dr hab. Tomasz Pawelec (Katowice), prof. dr hab. Jan Pomorski (Lublin),
prof. dr hab. Aldona Prašmantaitė (Wilno), prof. dr hab. Lorina Repina (Moskwa),
dr Wołodimir Sklokin (Lwów), prof. dr hab. Witalij Telwak (Drohobycz),
prof. dr hab. Krzysztof Zamorski (Kraków), dr Iwona Werner (Poznań),
dr hab. prof. ASP Anna Maria Kramm (Wrocław), dr hab. prof. UAM Maciej Bugajewski (Poznań)

Kolegium redakcyjne

dr Tomasz Falkowski, dr hab. prof. UAM Violetta Julkowska, dr hab. prof. UAM Maria Solarska,
dr Marta Studenna-Skrucka, dr Grzegorz Skrukwa, dr hab. prof. UAM Wiktor Werner,
dr Karolina Polasik-Wrzosek, prof. dr hab. Wojciech Wrzosek, Łukasz Hajdrych

Redaktor naczelny

prof. dr hab. Wojciech Wrzosek

Redaktorzy tematyczni

dr hab. prof. UAM Violetta Julkowska,
dr Grzegorz Skrukwa, dr hab. prof. UAM
Wiktor Werner, prof. dr hab. Wojciech Wrzosek

Sekretarz redakcji

dr Karolina Polasik-Wrzosek
ul. Umultowska 89D, 61-614 Poznań,
(II Piętro), p. 3.35
e-mail: histteor@gmail.com

Redaktorzy językowi

język polski – Agnieszka Kraszewska
język angielski – Andrzej Pietkiewicz
język rosyjski – Konstantin Jerusalimski

Redaktorzy działu *Jerzy Topolski - In Memoriam*

dr hab. prof. UAM Maciej Forycki, Anna Topolska

Recenzenci spoza Rady Naukowej

prof. dr hab. Natalia Alewras, prof. dr hab. Grzegorz Błaszczyk, dr hab. prof. UAM Maciej Bugajewski,
dr hab. prof. UAM Maciej Forycki, dr hab. prof. UR Mariola Hoszowska, prof. dr hab. Stanisław Jankowiak,
dr hab. prof. UAM, Jaromir Jeszke, prof. dr hab. Artur Kijas, prof. dr hab. Natalia Korzun,
dr hab. Jacek Kowalewski, prof. dr hab. Andrzej P. Kowalski, prof. dr hab. Jerzy Maternicki, dr Tomasz Nakoneczny,
prof. dr hab. Janusz Ostoja-Zagórski, dr Magdalena Nowak, dr Ivan Peshkov, dr hab. prof. UMK Wojciech Piasek,
dr hab. prof. UM Bożena Płonka-Syroka, dr hab. prof. UR Paweł Sierżęga, dr hab. prof. UAM Izabela Skórzyńska,
dr hab. prof. UAM Jakub Wojtkowiak, dr Olga Worobjewa, dr hab. prof. UAM Janusz Wiśniewski,
prof. dr hab. Leonid Zaszkilniak, dr hab. prof. UAM Michał Zwierzykowski

Opracowanie graficzne

Fundcja TRES – Anna Kaźmierak

Fotografia na okładce

Wojciech Olejniczak

ISSN 2450-8047

SPIS TREŚCI / CONTENTS

Maria Solarzka, Violetta Julkowska, Maciej Bugajewski **SŁOWO O HISTORII HISTORIOGRAFII CZ. 2**
NOTY O AUTORACH

9
10

JERZY TOPOLSKI - IN MEMORIAM

Lech TRZECIAKOWSKI **WSPOMNIENIE O PROFESORZE JERZYM TOPOLSKIM**

17

Stanisław SIERPOWSKI **IL SUCCESSO ITALIANO DEL PROFESSOR JERZY TOPOLSKI**

25

Daniel TOLLET **HOMMAGE À JERZY TOPOLSKI**

33

Stanisław ROSZAK **LA MÉMOIRE DE NOS MAÎTRES : LA COOPÉRATION ENTRE LES HISTORIENS DE POZNAŃ ET DE TORUŃ**

37

Daniel MAKOWIECKI **PROFESOR JERZY TOPOLSKI JAKO LEKTURA OBOWIĄZKOWA, JAKO CZŁOWIEK I WSPOMNIENIE**

43

Anna TOPOLSKA **JERZY TOPOLSKI - IN MEMORIAM**

47

NOWE IDEE I KONCEPTUALIZACJE

Wojciech PIASEK **ETNOGRAFIA MYŚLI POTOCZNEJ W DZIEDZINIE POZAAKADEMICKICH RELACJI Z PRZESZŁOŚCIĄ. MYŚL POTOCZNA JAKO PRZEDMIOT BADAŃ HISTORII HISTORIOGRAFII**

53

Violetta JULKOWSKA **KOMPARATYSTYKA NA POGRANICZU DZIEDZIN**

67

Maria SOLARSKA, Maciej BUGAJEWSKI **WSPÓLNOTA I ZMIANA. DWUGŁOS O PRZECIWIW-HISTORII**

83

Szymon KURPANIK **WEWNĘTRZNA RACJONALNOŚĆ NAUK HISTORYCZNYCH**

95

ŚRODOWISKA I POSTACI

Zbigniew ROMEK WARSZAWSKIE ŚRODOWISKO HISTORYKÓW HISTORIOGRAFII ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM UCZONYCH ZWIĄZANYCH Z INSTYTUTEM HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK	111
Katarzyna BŁACHOWSKA HISTORIA HISTORIOGRAFII NA UNIWERSYTECIE WARSZAWSKIM	123
Piotr WITEK, Ewa SOLSKA LUBELSKA SZKOŁA METODOLOGII HISTORII W INSTYTUCIE HISTORII UMCS W LUBLINIE	135
Tomasz FALKOWSKI HISTORIA HISTORIOGRAFII W PRAKTYCE DYDAKTYCZNEJ - PRZYKŁAD POZNAŃSKI	157

WSPÓŁCZESNE BADANIA HISTORIOGRAFICZNE

Jaromir JESZKE HISTORIOGRAFIA NAUKI POLSKIEJ I JEJ MIEJSCE W POLSKIEJ HISTORIOGRAFII	165
Magdalena NOWAK POLSKIE BADANIA NAD POSTACIĄ METROPOLITY ANDRZEJA SZEPTYCKIEGO	177
Iwona DADEJ KONSENSUS POJĘCIOWY, HISTORIKERINNENSTREIT I INSTYTUCJONALIZACJA. HISTORIA KOBIET I HISTORIA PŁCI OSTATNICH 40 LAT W NIEMCZECH	189
Piotr SZARADOWSKI UWAGI DOTYCZĄCE KOSTIUMOLOGII I HISTORII MODY JAKO DYSCYPLIN NAUKOWYCH W POLSCE	199
Łukasz HAJDRYCH POLSKA HISTORIOGRAFIA PROCESÓW O CZARY. ZARYS PROBLEMU	209

ARTYKUŁY RECENZyjne I SPRAWOZDANIA NAUKOWE

Jakub ŻOŁNIEREK **O solidarności wobec losu i przeznaczenia.
Nowe propozycje Avishaia Margalita ("ON BETRAYAL", 2017)**

223

Stanisław KNAPOWSKI **Intencje i prawda. Uwagi o WIZJACH POLITYKI
Quentina Skinnera**

233

Izabela NOWAK **Natalie Zemon Davis *KOBIETY NA MARGINESACH. TRZY
SIEDEMNASTOWIECZNE ŻYCIORYSY* [Wydawnictwo Naukowe PWN,
Warszawa 2012, s. 392.]**

245

Piotr KRAJEWSKI **Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji
Edukacyjnej *ŚWIADOMOŚĆ - ODPOWIEDZIALNOŚĆ - PRZYSZŁOŚĆ*,
4-5 lipca 2017 roku, Oświęcim**

253

NOTY O AUTORACH

Katarzyna Błachowska

Dr. hab., kierownik Zakładu Dydaktyki i Historii Historiografii Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego; zainteresowania badawcze: polska, rosyjska, ukraińska, białoruska historia historiografii, historia edukacji na ziemiach polskich, współczesna dydaktyka historii. Najważniejsze prace: *Narodziły Imperium. Rozwój terytorialny państwa carów w ujęciu historyków rosyjskich XVIII i XIX wieku*, Warszawa 2001; *Wiele historii jednego państwa. Obraz dziejów Wielkiego Księstwa Litewskiego do 1569 roku w ujęciu historyków polskich, rosyjskich, ukraińskich, litewskich i białoruskich w XIX wieku*, Warszawa 2009.

Maciej Bugajewski

Dr hab., prof. UAM, pracuje w Instytucie Historii UAM. Zajmuje się zagadnieniami metodologii historii, historii historiografii, filozoficznymi i retorycznymi podstawami edukacji historycznej, teoretycznymi problemami pamięci historycznej. Wybrane publikacje: *Brzemień przeszłości. Zło jako przedmiot interpretacji historycznej* (2009); *Historiografia i czas. Paula Ricoeura teoria poznania historycznego* (2002); (red.) *Czy przeszłość powinna być inna? Studia z teorii i historii historiografii* (2008); (wraz z M. Solarską) *Współczesna francuska historiografia kobiet* (2008); (red. naukowa wraz z I. Skórzyńską) „Sensus Historiae” 4/2011 oraz 1/2012 (numery tematyczne poświęcone pamięci historycznej); (wraz z V. Julkowską) red. naukowa „Rocznika Antropologii Historii”, nr 1, 2013 (*O Reprezentacji*).

Iwona Dadej

Historyczka, studia historii na Uniwersytecie Jagiellońskim. Doktorat o transnarodowych sieciach i międzynarodowych organizacjach akademickiego ruchu kobiecego w Polsce i w Niemczech w okresie międzywojennym na Freie Universität Berlin. Obecnie adiunkt w Zakładzie Historii Idei i Dziejów Inteligencji XIX i XX wieku w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk, pracuje nad projektem o „Porządku płci w polskich kulturach akademickich, 1890-1952”. Obszary zainteresowań badawczych: ruchy społeczne w Europie w XIX

i XX wieku, szczególnie ruch kobiecy; historia migracji, szczególnie migracji akademickiej; historia nauki; historia kobiet i historia płci. Współzałożycielka Seminarium Historii Kobiet i Historii Płci im. Łucji Charewiczowej przy IH PAN i TNW. Najnowsze publikacje: „*The Napoleonic civil code is to blame for my decision to study law*”. *Female Polish law students and lawyers in the first half of the twentieth century*, [w:] *New Perspectives on European Women's Legal History*, edited by Sara Kimble and Marion Röwekamp, London 2016, s. 217-246. „*Polnische Wissenschaft ist meine Göttin auf der Erde*”. *Nation – Exil – Wissenschaft und Geschlecht bei Karolina Lanckorońska*, [w:] „*Ariadne. Forum für Frauen- und Geschlechtergeschichte*”, 2017, z. 72, s. 28-34.

Tomasz Falkowski

Pracuje w Zakładzie Metodologii Historii i Historii Historiografii IH UAM w Poznaniu. Studiował w Toruniu (UMK), a także Poznaniu (UAM) i Paryżu (Paris I, EHESS). Główne prace: *Mysł i zdarzenie*, Universitas, Kraków 2013; Foucault. *Historiozofia zdarzenia*, WN UAM, Poznań 2014. Najważniejsze przekłady: *Marc Ferro, Kino i historia*, PWN, Warszawa 2011; Maurice Blanchot, *Przestrzeń literacka*, PWN, Warszawa 2016. Zainteresowania badawcze: historia historiografii, historia nauki, współczesna humanistyka francuska.

Łukasz Hajdrych

absolwent historii oraz filologii klasycznej na UAM, obecnie doktorant w Zakładzie Historii Historiografii i Metodologii Historii IH UAM. W prowadzonych badaniach podejmuje tematykę wielkopolskich procesów o czary, historii mentalności i relacji płci. W latach 2014-2015 zajmował się katalogowaniem starodruków Biblioteki Kapitulnej w Gnieźnie w ramach grantu MNiSW prowadzonego przez dr Piotra Pokorę.

Jaromir Jeszke

Historyk nauki i antropolog wiedzy. Specjalista z zakresu komunikacji społecznej. Doktor habilitowany nauk humanistycznych, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracuje na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym UAM w Kaliszu w Zakładzie Ochrony Dziedzictwa Kulturowego i Komunikacji Międzykulturowej. Jest także profesorem nadzwyczajnym w Instytucie Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Wiceprzewodniczący Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN. W swoich badaniach podejmuje problematykę historii i antropologii wiedzy medycznej, historii historiografii nauki i metodologii badań nad historią nauki. Zajmuje się także problematyką roli historii w procesie komunikacji międzykulturowej. Autor książek: *Lecznictwo ludowe w Wielkopolsce. Czynniki i kierunki przemian* (1996), *W poszukiwaniu paradygmatu polskiej historiografii medycznej* (2000), *Mity polskiej historiografii nauki* (2007) oraz *Homeopatia – doktryna kryzysów. Między przelomami w nauce i przemianami społecznymi* (2012). Aktualnie prowadzi badania nad mitami w polskiej historiografii nauki, teoretycznym statusem historii nauki w Polsce oraz pamięcią dziedzictwa kulturowego w Europie Środkowej. Inicjator i moderator Interdyscyplinarnego Seminarium Naukowego Instytutu Historii Nauki PAN oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu *Międzykulturowy wymiar komunikacji idei w dziejach nauki*. Redaktor naczelny Rocznika Kasy im. Józefa Mianowskiego *Nauka Polska Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój* oraz zastępca redaktora czasopisma IHN PAN *Medycyna Nowożytna. Studia nad kulturą medyczną*. Jest kierownikiem Zespołu ds. Historycznych i Społecznych Problemów Nauki Ośrodka Uniwersyteckiego UAM *Pracownia Pytań Granicznych*. Od 2016 r. członek Komitetu Kasy im. Józefa Mianowskiego – Fundacji Popierania Nauki.

Violetta Julkowska

Dr hab. prof. UAM Violetta Julkowska, historyk historiografii i dydaktyk historii. Organizatorka projektów badawczych i edukacyjnych, od 2008 w prezydium Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej. Zainteresowania badawcze: kultura historyczna, media w edukacji, historia historiografii, studia regionalne, studia nad pamięcią i studia biograficzne. Opublikowała: *Retoryka narracji historycznej Joachima Lelewela* 1998; *Europejski wymiar edukacji a chrześcijaństwo* 2006; *Historia dla wyobraźni. Recepcja i interpretacja pisarstwa historycznego Karola Szajnoch*, Poznań 2010; *Foto-historia. Fotografia w edukacji historycznej* (red.) 2012; *Foto-historia. Fotografia w przedstawianiu przeszłości* (red.) 2012; *Przywołane z historii. Ocalone z pamięci* (red.) 2013; *Helena Tadeuszak 1909-1986* (2014); *Jan Kiliński. Historia i pamięć* (red.) 2015; *Memory of heritage. Heritage of memory* (red. wspólnie z W. Werner) 2016; *Krajobrazy kulturowe. Sposoby konstruowania i narracje* (red. wspólnie z R. Traba i T. Strykiewicz) 2017.

Stanisław Knapowski

Licencjusz w Instytucie Historii UAM w ramach specjalności kultura polityczna. Równolegle studiuje filozofię w Instytucie Filozofii UAM. Autor pracy licencjackiej „Quentina Skinera koncepcja historii idei politycznych”, napisanej pod kierunkiem Macieja Bugajewskiego. W roku akademickim 2017-2018 stypendysta na uniwersytecie w Turynie.

Piotr Krajewski

Magister, doktorant na Wydziale Historycznym UAM, zainteresowania badawcze: pogranicze historii i muzyki, wzajemne filiacje historii i sztuki. Laureat ogólnopolskiego konkursu im. J.J. Lipskiego na najlepszą pracę magisterską w 2017 r. (*Muzyka wobec Holocaustu. Projekt historyczno-edukacyjny*, napisana pod kierunkiem naukowym Violetty Julkowskiej).

Szymon Kurpanik

Doktor nauk humanistycznych w zakresie filozofii. Stopień doktorski uzyskał w roku 2014 w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na podstawie rozprawy pod tytułem *Kryzys tradycyjnej idei rozumu a ograniczenia teorii racjonalności*. Obecnie współpracuje z interdyscyplinarnym zespołem badawczym działającym pod kierunkiem prof. dr hab. Magdaleny Saganiak w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W roku 2014 otrzymał nominację do Nagrody imienia Barbary Skargi za esej *Animal rationale a cywilizacja naukowo-techniczna*. Publikował między innymi na łamach „Opcji”, „Albo albo” i „Folia philosophica”. Spośród tekstów autora wyróżnić można następujące pozycje: *Labirynt, czyli mityczne źródła rozumu, Racjonalność a problem umysłowości pierwotnej, Granice tożsamości animals rationale, Czas a interdyscyplinarna jedność poznania*. Zainteresowania badawcze autora, to między innymi filozoficzna teoria racjonalności, zjawisko historyczności i mitologizacji w recepcji idei rozumu, problematyka metodologii badań interdyscyplinarnych.

Daniel Makowiecki

Prof. dr hab. inż., archeozoolog, archeolog, zootechnik – od 2006 roku prof. nadzwyczajny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wicedyrektor Instytutu Archeologii, Kierownik Pracowni Rekonstrukcji Środowiska Przyrodniczego w tymże Instytucie. Stypendysta zagranicznych instytucji i placówek naukowych, m.in. Belgian Office for Scientific, Technical and Cultural Affairs w Royal Museum of Central Africa w Tervuren, Alexander von Humboldt-Stiftung w Deutsches Archäologisches Institut w Berlinie oraz Biosystematic Centre of the Zoological Museum University of Copenhagen. Prowadzi badania archeozoologiczne, będące podstawą w studiach nad historią ssaków, ptaków i ryb, ich znaczeniem w kulturze człowieka na obszarze Polski, Bułgarii, Ukrainy, Egiptu i Sudanu. Autor ponad 260 publikacji, artykułów w renomowanych czasopismach zagranicznych i krajowych, rozdziałów w monografiach zbiorowych; autor 4 książek (m.in. *Historia ryb i rybołówstwa w holocenie na Niżu*

Polskim w świetle badań archeoichtiologicznych – Poznań 2003; Zwierzęta średniowiecznego i nowożytnego Poznania oraz okolic, Poznań 2016); redaktor kilku opracowań zbiorowych.

Izabela Nowak

Jest doktorantką II roku w Zakładzie Historii Starożytnego Wschodu Instytutu Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Na co dzień zajmuje się listami starobabilońskimi o charakterze oficjalnym i prywatnym. Interesuje się także historią kobiet oraz metodami prowadzenia badań naukowych.

Magdalena Nowak

Doktor, adiunkt w Zakładzie Historii Najnowszej Polski Instytutu Historii Uniwersytetu Gdańskiego, Kierownik Pracowni Krajoznawstwa i Turystyki Historycznej. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się wokół relacji polsko-ukraińskich w XIX i XX w. Szczególną uwagę poświęciła Narodowej Demokracji, dziejom Kościoła grekokatolickiego w XIX i XX w. oraz problemom polskiej i ukraińskiej świadomości narodowej. Dr Nowak jest autorką monografii pt. *Narodowcy i Ukraińcy. Narodowa Demokracja wobec mniejszości ukraińskiej w Polsce 1922–1939*, Gdańsk 2007, współredaktorką dwóch prac: *Historia-Mentalność-Tożsamość. Rosja i Europa Zachodnia w polskiej i ukraińskiej historiografii XIX i XX wieku*, red. E. Koko, M. Nowak, L. Zaszkiłniak, Gdańsk 2013 oraz *Polacy i Ukraińcy. Historia, która łączy i dzieli*, red. J. Karbarz-Wilińska, M. Nowak, T. Sucharski, Słupsk-Gdańsk 2015 oraz licznych artykułów poświęconych Metropolice Andrzejowi Szeptyckiemu.

Wojciech Piasek

Dr hab., Instytut Historii i Archiwistyki UMK, pracuje w Zakładzie Metodologii Historii i Wiedzy o Kulturze. Zainteresowania naukowe: kulturowy status wiedzy historycznej, piśmiennictwo historiograficzne XX wieku, historiografia kultury, historiografia PRL w antropologicznej perspektywie badań historiograficzno-metodologicznych. Publikacje: *Antropologizowanie historii. Studium metodologiczne twórczości Witolda Kuli*, Poznań 2004; *Granice dyscyplinarne w humanistyce*, (współred.)

Olsztyn 2006; *Zaangażowanie czy izolacja? Współczesne strategie społecznej egzystencji humanistów*, (współred.) Olsztyn 2007; *Historia jako wiedza lokalna. "Antropologiczne przesunięcie" w badaniach nad historiografią PRL*, Toruń 2011.

Zbigniew Romek

Dr hab., profesor nadzwyczajny w Instytucie Historii PAN w Warszawie; bada dzieje myśli społecznej i politycznej XIX-XX w. Szczególnie interesuje się historią historiografii. Autor monografii: *Olgierd Górka. Historyk w służbie myśli pro państwowej (1908-1955)*, Warszawa 1997; *Cenzura a nauka historyczna w Polsce 1944-1970*, Warszawa 2010. Opracował i wydał zbiór wspomnień *Cenzura w PRL. Relacje historyków*, Warszawa 2000 oraz jest współredaktorem pracy zbiorowej *Badacze przeszłości wobec wyzwań XIX-XXI wieku*, Warszawa 2013. Ogłosił szereg artykułów dotyczących m.in. sylwetek polskich uczonych, rozwoju nauki historycznej w PRL, kontaktów historyków polskich z radzieckimi po II wojnie światowej. Adres e-mail: zbigniewromek@op.pl

Stanisław Roszak

Prof. zwyczajny na UMK w Toruniu; problematyka badawcza: historia kultury baroku i oświecenia, dydaktyka historii. Wybrane publikacje: *Środowisko intelektualne i artystyczne Warszawy w połowie XVIII stulecia. Między kulturą sarmatyzmu i oświecenia (1997)*; *Archiwa sarmackiej pamięci. Funkcje i znaczenie rękopiśmiennych ksiąg silva rerum w kulturze Rzeczypospolitej XVIII wieku (2004)*; *Koniec świata sarmackich erudytych (2012)*; *Edycja dziennika inflanckiego magnata „Juozapo Jurgio Hilzeno 1752–1754 metų kelionės dienoraštis / Dziennik podróży Józefa Jerzego Hylzena z lat 1752–1754*, wyd. Joanna Orzeł, Arvydas Pacevičius, Stanisław Roszak, Wilno (2013).

Stanisław Sierpowski

Historyk, profesor nauk humanistycznych. Specjalizuje się w archiwistyce, bibliotekoznawstwie, historii dyplomacji, historii najnowszej, regionalistyce i stosunkach międzynarodowych. W latach 1988-2012 kierownik Zakładu Archiwistyki Instytutu Historii UAM. Najważniejsze publikacje: *Stosunki polsko-włoskie w latach 1918-1940 (1974)*; *Narodziny Ligi*

Narodów: powstanie, organizacja i zasady działania (1984); *Leszno: zarys dziejów (wraz z Mirosławą Komolką, 1987)*; *Źródła do historii powszechnej okresu międzywojennego (3 T., 1989-1992)*; *Dzieje Polski w XX wieku (wraz z Stanisławem Żerką, 2002)*; *Liga Narodów w latach 1919-1926 (2005)*.

Maria Solarska

Dr hab. prof. UAM, pracuje w Zakładzie Metodologii Historii i Historii Historiografii Instytutu Historii UAM; jej badania dotyczą historiografii jako praktyki kulturowej, historycznych badań nad relacjami płci oraz myślenia feministycznego. Monografie: *Historia zrewoltowana. Pisarstwo historyczne Michela Foucaulta jako diagnoza teraźniejszości i projekt przyszłości (2006)*; (z Maciejem Bugajewskim) *Współczesna francuska historia kobiet. Dokonania – perspektywy – krytyka (2009)*; *S/przeciw-historia. Wymiar krytyczny historii kobiet (2011)*.

Ewa Solska

Adiunkt w Zakładzie Metodologii Historii w Instytucie Historii UMCS w Lublinie. Obszary badawcze: metodologia nauk, współczesne teorie poznania historycznego, historia historiografii, badania nad nauką i technologią. Wybrane publikacje: *Duch liberalizmu a projekt Europejskiej Przestrzeni Edukacyjnej*, Lublin 2011; [współredakcja:] *Historia w kulturze współczesnej. Niekonwencjonalne podejścia do przeszłości*, Tczew 2011; *Humanistyka Cyfrowa. Badanie tekstów, obrazów i dźwięku*, Lublin 2016; *Historie alternatywne i kontrfaktyczne. Wizje – narracja – metodologia*, Lublin 2017; *Między nauką a sztuką – wokół problemów współczesnej historiografii*, Lublin 2017.

Piotr Szaradowski

Doktor. Wykładowca historii mody (katedra wzornictwa Uniwersytetu SWPS; Wydział zamiejscowy w Poznaniu). Autor książki *Francja elegancja. Z historii haute couture (Wydawnictwo Dolnośląskie 2016)*, kurator wystaw poświęconych modzie i ubiorowi XX wieku.

Daniel Tollet

L'élève d'Andrzej Wyczanski et l'ami de Jerzy Topolski. Il est l'auteur d'une thèse d'Etat consacrée aux Marchands et hommes d'affaires juifs dans la Pologne des Wasa (1588-1668). Il est Ingénieur de recherches honoraire de l'Université de Paris IV-Sorbonne. Spécialiste de l'Histoire des juifs en Pologne, il est président de la Société des études juives (Paris) et membre d'honneur de la Société des historiens polonais.

Anna Topolska

Historyczka i tłumaczka języka angielskiego, wykształcona zarówno w Polsce (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), jak i w Stanach Zjednoczonych (University of Michigan). Właścicielka i dyrektorka szkoły językowej i biura tłumaczeń English4U Centrum Języka Angielskiego. Autorka tekstów, zarówno w języku polskim jak i w angielskim, z dziedziny historii wizualnej, pamięci i muzealnictwa, w których skupia się na czasach II wojny światowej i powojennych w Europie wschodniej, zwłaszcza w Polsce.

Lech Trzeciakowski

(ur. 1931, zm. 07.01.2017 r.) – profesor zwyczajny w Instytucie Historii UAM, badacz historii XIX i XX wieku. W latach 1972-1978 kierownik Zakładu Historii Kultury w IH UAM, 1978-1991 kierownik Zakładu Historii Polski XIX-XX wieku. W latach 1973-1978 dyrektor Instytutu Zachodniego w Poznaniu. Najważniejsze publikacje: *Pod pruskim zaborem 1850-1918*, Warszawa 1973; *Dzieje Poznania*, t. II, cz. I: Lata 1793-1918, red. Jerzy Topolski i Lech Trzeciakowski (Poznań 1994); *Dzieje Poznania*, t. II, cz. II: Lata 1918-1945, red. Jerzy Topolski i Lech Trzeciakowski (Poznań 1998). Zob. również: *Ideologie - poglądy - mity w dziejach Polski i Europy XIX i XX wieku. Księga pamiątkowa dedykowana prof. Lechowi Trzeciakowskiemu w 60 rocznicę urodzin*. Red. Jerzy Topolski, Witold Molik i Krzysztof A. Makowski (Poznań 1991).

Piotr Witek

Dr hab., adiunkt w Zakładzie Metodologii Historii w Instytucie Historii UMCS w Lublinie. Zainteresowania naukowe: metodologia i epistemologia historii; teoria i antropologia kultury; historia i teoria mediów ekranowych; zwrot audiowizualny w kulturze współczesnej; historia (audio)wizualna; rola fotografii, filmu, telewizji i nowych mediów w przedstawianiu przeszłości i refleksji historycznej; technonauka, technohistoria, historie niekonwencjonalne; historyczność współczesnej kultury, polityka historyczna. Autor dwóch monografii: *Andrzej Wajda jako historyk. Metodologiczne studium z historii wizualnej*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2016; *Kultura – Film – Historia. Metodologiczne problemy doświadczenia audiowizualnego*, Wydawnictwo UMCS, (Lublin 2005).

Jakub Żoźnierek

Absolwent studiów historycznych w IH UAM. Pracę magisterską, poświęconą filozofii Karla Poppera, napisał pod kierunkiem prof. Wojciecha Wrzoska. Obecnie, pod opieką naukową Macieja Bugajewskiego, przygotowuje rozprawę doktorską poświęconą teorii pamięci historycznej izraelskiego filozofa Avishai Margalita.
